

# UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Kossuth-Párt Erdélyrészi Hivatalos Lapja.

Kolozsvár 1906.

Péntek november 2.

## A nemzetiségekről.

Irta: Dr. Szócs Géza.

A bácskai szerbek a legnagyobb tisztelettel adózván Rákóczi és a kuruc hősök emlékezetének, népes küldöttséggel vettek részt a budapesti nagyszerű ünnepségekben; s mint ma olvashattuk, a szatmár és máramaros vidéki román iskolák igazgatói s köztük főleg Marosán Viktor Avastfaluban, Rákóczi és a kuruc korszak tiszteletére, utánzására intették a gondjaikra bízott ifjúságot.

Az ujvidéki „Zasztava“ Tomics Jásó tollából remek vezércikkben ünnepli a szerb-magyar batárságot s nyíltan hangoztatja, hogy a szerbek a perszonál unió elérésére törekzenek. A szászok is tartottak ünnepélyeket Apponyi rendeletére, csak azt nem tudjuk még e percben, hogy most is a Gotterhaltét enekelték, amint szokták, ha nem tették, nekik is teljes elismeréssel fogunk adózni.

A ruthénekről, Rákóczi régi hű népéről nem is kell külön megemlékeznünk; s a szepesi németek, Thököly régi hívei, most is ott voltak a kuruc király ravatala körül, hiven a hazához, hiven az állameszméhez.

Még egy néhány ilyen alkalom egészen összehozná sziveinket; s ha a sok akadály, s ezek között első sorban az osztrák-magyar *közös hadsereg* és a tőlünk teljesen idegen *diplomáciai testület* utunkat nem állaná, úgy rövid idő multán hazánknak minden polgára hiven, katonája volna a legnemesebb, legfenköltebb ideának: Magyarország teljes függetlenségének.

A kormány egyik legfontosabb, legelsőbb rendű feladata volna a nemzeti-ségi kérdés tisztázása. E kérdést végre is meg kell oldani s a mostani kormány eléggé hatalmas tényezőkből áll ahhoz, hogy e nehéz feladatot sikerrel teljesíthesse.

Azonban első és főfeladat az, hogy egyenlően kell elbánni minden nemzetiséggel. Szerencsétlen gondolat a szászokkal szövetezni akarni — a románok ellen. Épen olyan dolog, mint mikor az apa szövetezik egyik fiával a másiknak megfenyítésére. Az apának magának kell annyi tekintélyvel bírnia, hogy gyermekei respektálják, de ez nálunk meg nem történik. S ennek a körülménynek fontos oka az, hogy főleg nálunk az erdélyi részekben még mindig a darabontok uralkodnak.

Fogarás az ő kezükben van; Szébenben is vannak elegendő, a kik vicsoiritják ránk, a nemzeti ügy küzdőire a fogaikat. Fődolgo nálunk a tapintat. Ne viseljünk nemzeti kokárdát, mert ez megvadítja a

szépszokat, a kik minden alkalommal tünnetnek k k-piros jelvényeikkel és zászlóikkal; legyünk konciliánsak, ne vonulassuk fel az egyesületeket, ifjúságot az utcán, nehogy sértsük az idegen szemeket és füleket.

Ebből elég volt.

Ha a kormány messze van és nem látja e dolgokat, álljon talpra a társadalom; úgy kell tenni, mint tettek az ujvidékiek, kik a derék, hazafias Balla Aladár főispánt üdvözölni nem akaró darabont kaszinótagokat minden társadalmi tisztshől kidobták. Ha a nemzetiségek azt fogják látni, hogy a magyar elem összetart s hazafiasan viselkedik, tisztelni fognak bennünket, de ha gyászmagyarokat látnak sorainkban, ne kívánjuk azt, hogy ők legyenek magyarabbak a mi opportunus, cirkumspektus gyászvitézeinknél.

A nemzetiségek közül azokat, a kik hajlandók hozzánk közeledni, becsüljük meg és ne bánjunk velük pöffeszkedően. Tanuljuk meg nyelvüket, ismerjük meg szokásaikat, kívánságaikat. Így nem fogunk már a priori ellenséges lábon állva, farkasszemet nézni velük, mert hiszen a cél a Magyarország függetlensége s e nagy és nemes cél szolgálatában barátokra, szövetségesekre van szükségünk.

## Az ipari oktatás reformja.

Főiskolát Kolozsvárnak.

Módosítások az eredeti terven.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 1.

A kormány — mint annak idején mi is jeleztük — a vidék nagyobb városaiban ipari főiskolákat szándékozott felállítani. Most e tervet — mint igen jól beavatott forrásból értesülünk — elejtették és így természetesen Kolozsvár is elesett a városban, mint erdélyi központban felállítandó főiskolától.

A főiskolák szervezésének tervét állítólag azért nem valósítják meg, mert szak-képzett tanerőket, ha lámpással keresteti őket, akkor se tud a kormány széles ez

országban feltucatnál többet összeverbuvalni. Az alsóbbrendű ipari iskolák tanárai is csak kis részben szakemberek. Az a pár mérnök, aki ezekben az iskolákban alkalmazást talált, inkább teoretikus — mint gyakorlati szakember. Az iskola pedig arra való, hogy a tanító a szükséges gyakorlatot ott szerezzék meg. Ez a felfogás indokolt. Csak éppen az érthetetlen, hogy miért nem érvényesül ez a felfogás az ipari oktatásnak ama reformjában, amely most van munka alatt a miniszteriumban.

Mert meg kell jegyezni, hogy az ipari főiskolák elejtése nem jelenti az ipari szakoktatás reformjának elejtését is. A kereskedelmi miniszteriumban hetek óta dolgoznak egy új iskolai terven, amely a magyar viszonyoknak jobban megfelelne, mint az ipari főiskola. Az új terv három osztályra tagolja az ipari szakoktatást.

1. Ipari tanműhelyek oly tanulók részére, a kik hat elemi iskolát végeztek, három esztendői tantolyammal. A végzett tanulók szakképzett parosoknak ismertettek el.

2. Ipari iskolák. Ezeknek a növendékei csak olyan tanulók lehetnek, a kik vagy négy polgári iskolát végeztek, vagy az ipari tanműhelynek egy osztályát. Az ipari iskolai tanulók érettségi vizsgálatára az önkéntes katonai szolgálatra is jogosít, a tisztirangra való igényjog nélkül.

3. Ipari technikák. Ez az iskolatípus az ipari tanintézeteknek legfelsőbb betetőzése. A kik az ipari technikát elvégezték, azok középiskolai képzettség nélkül is a műegyetemen beiratkozhatnak. Természetes, hogy ezekből lesznek aztán a legképzettebb technikusok.

Ugy halljuk, hogy a kormány ipari technikákat csak Budapesten és Kassán szándékozik létesíteni.

Főlhívjuk a város hatóságának figyelmét erre a körülményre és ezt abban a reményben tesszük, hogy nem fogja tétlenül nézni Kolozsvár mellőzését. Kolozsvárnak jussa van a felső ipari iskolához, bármilyen nevet adjanak is neki. Jussa van pedig főként azért, mert ez a város évtizedek óta kulturmissziót teljesít az erdélyi részekben, mint egy nagy román vidék központján fekvő egyetlen magyar sziget és erős vára a magyarságnak.

Az ipari szakoktatásnak itt ismertetet

**FORINTOS ÁRUHAZ. Lakatos József. Csak Kossuth Lajos-utca 3. sz. alatt.**

Tévedés miatt kérem a czégre figyelni!

A t. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom következő áruimat: Iskola-táskák, bőr-, dohány- és pénzes-tárcák, nyakkendők, gallérok, kényes ingek, harisnyák, keztyűk, bőr- és szövet-övek, díszmü-áruk, összes háztartási czikkek, üveg, fa, fém, vas- és bádog, szabadidő, ékszeres és játék-áruk minden idényre kaphatók. Blözékeny kiszolgálás!

**Csakis Kossuth Lajos-utca 3. szám alatt!**

Már 15 krajczártól.

Már 15 krajczártól.

reformja természetesen csak fokozatosan valósítható meg. Az ipari technikák ügye tehát nincsen még végérvényesen befejezve. Ha talán történt is valami elhatározás, az

nem lehet olyan befejezett, hogy azon ne lehetne még változtatni. De utána kell járni, energikusan és céltudatosan. Főleg pedig idejekorán.

## Hozzuk haza Zagoni Mikes Kelemen.

### Rákóczi iródeákja idegenben.

Kolozsvár, nov. 1.

Kialudt a kandelaberek tüze, a fáklyák kilobbantak s az ünnepi mámor gőze oszladozóban van. Rákóczi, Thököly és a többi nagyok immár a honi földben aluszszák tovább a megzavartsiri álmot. Itthon vannak ők mind a hősök, glóriás temetési ünnep, 20 millió szív összedobbanása kísérte őket a diadalmas temetési menetben. Csak egyikük hiányzik, csak egyikük várja a zokogó panaszokban, sikongó siralmokban esdekelt visszatérést. **Zagoni Mikes Kelemen, a nagyságos fejedelem hűséges iródiákja nem tért vissza a honi pihenőre.** Szegény feje most már igazán egyedül hallgatja a bujdosók közül nagy Törökországban a tenger mormolását s a tenger habja felett futó szél zugását. Idegen földön, idegen tenger mormolását, idegen szél zugását.

Szándékosan nem tettük szóvá a Mikes-ügyet a Rákóczi-ünnepségek lejártáig. Nem akartunk rikoltó színeket vegyíteni a milliók kegyeletének harmóniájába. Nem avaruk a nemzeti kegyelet fenséges megnyilvánulását panaszok és sérelmek felsorolásával megzavarni. Ma azonban vége az ünnepnek, a kegyelet kötelessége többé nem köt és szóvá tesszük a Mikes Kelemen emléken esett csunya sérelmet.

Nem kívánjuk Mikes Kelemen érdemeit aposztrofálni. Megtette ezt a történelem és megtette az irodalomtörténet. Kettős érdeme van neki, kétszeresen rászolgált, hogy a többi bujdosókkal egyetemben lerója háláját vele szemben a nemzet. Ha hűséges ragaszkodása a fejedelem személyéhez, az önként vállalt számkivetés nem is érdemesítették volna erre, de feltétlenül rászolgált az irodalmi működésével. Mert Zagoni Mikes Kelemen előkelő helyet foglal el a hazai irodalomban, mint a magyar széppróza egyik legkorábbi s legkiválóbb művelője. S ma mégis Törökországban nyugszik jeltelen sirban, a míg a fejedelem többi bujdosó társai glóriás menetben vonultak be Magyarországra.

Két okot emlegetnek a Mikes emléken esett csuf sérelem indoklására. Az egyik verzió szerint nem találtak volna rá a sírjára, a másik verzió szerint pedig Mikes hamvainak Zagonba, Háromszék vármegyébe való szállítása igen sok nehézségbe ütközött volna. Talán mondanunk se kell, hogy egyik verzió se állja ki a kritikát. Mert valótlan, mintha a Mikes sírját gondos kutatással feltalálni nem lehetett volna. A buj-

dosók sírhelyeit — ez tény — több ízben változtatták, de hiteles irások bizonyítják, hogy mikor, hová helyezték át. Lehetetlen tehát, hogy csak némi gondoskodással ne sikerült volna sírját feltalálni. A második verzió meg egyenesen arcpirító kegyeletlenséget jelentene. Kicsinyes nehézségeken mult volna tehát a hazaszállítás? Nem! Ezt a cinizmust, ezt a nagyok emlékével való rut játékot nem akarjuk feltételezni a hazaszállítás rendezőiről. Ez olyan kegyeletlenséget jelentene, a mely ellen sorompóba kellene állnia a nemzetnek s a közfelháborodásnak kellene elsöpörnie azokat, a kik csinálták.

De ne kutassunk most kicsinyes okok után. Ne csináljunk apró kanapé-pört az országos ügyből. A tény az, hogy Mikes Kelemen porai ma is török földön nyugosznak, tény az, hogy a nagy bujdosó, kit lázas szabadságszeretete s szinte emberfeletti ragaszkodása urához tett hontalanná, — kifelejtődött az ünneplésből. Még halála után is üldözte tragikumát. Életében sorvasztó vágy, emésztő tűz kinozta hazája után s egy forró indulat gyötörte: viszontlátni a Székelyföld hűgkoszoruzta rónáját. Vágyai elérhetetlenek maradtak, hiába panasolta el keserveit lángoló irásokban. Végzete a török földhöz kötötte s mit mint pelyhedző állu ifju hagyott el, hazáját nem láthatta soha viszont. S a keserű végzet még a siron túl is üldözte. A mire életében úgy vágyott, halála után se érte el: **nem térhetett vissza hazájába.**

Itt e helyen tesszük meg az első lépést Mikes hamvainak hazaszállítására. Sorompóba szőlítjük a magyar társadalmat. Nyilatkozzék meg a nemzet. **Követelje a sérelem jóvá tételét.** Ha a kormány s Mikes utódai, a kiterjedt Mikes grófi család nem tett semmit a nagy bujdosó érdekében, — tegye meg ezt a magyar társadalom.

Hatalmas, minden társadalmi osztályt felölelő akciót szeretnénk, különösen Erdélyben, a melyet első sorban érdekel Mikes, mint az egyetlen erdélyi születésű bujdosó s a melynek nem jutott rész a kegyeletes ünnepekből.

Mi a mai nappal bevezettük az akciót ez irányban. Felszólítjuk a magyar társadalmat is a munkára. Kezdődjék a kapacitáció, folyjon az akció szüntelen, míg Mikes hamvait fényvel és pompával haza nem hozzák és nem teszik pihenőre az édes anyaföldbe.

## Hírek.

### Ottó főherceg.

A Habsburg családnak gyásza van. Ottó főherceg, a trónörökös öccse, **ma hosszabb szenvedés után meghalt.** A főherceg fiatalon 41 éves korában kerül a temetőbe. Egyike volt a legvidámabb életű főhercegeknek.

Hosszabb ideig tartózkodott Magyarországon és a fővárosban sokszor elmulatott egy-egy jobbnévű szálló vendéglőjében. A 1896-iki kiállítás alkalmával — mint annak idején szájról-szájra járt — cigánymuzsikával kísértette át magát a királyi várhoz és ott huzatta az édes, bus magyar nótákat.

Nemsokára Bécsbe került ő is és lett belőle olyan osztrák főherceg, mint a többiből. Volt idő, a mikor mint trónörökösjelöltet emlegették, ami különösen a Ferenc Ferdinánd házassága előtti időben volt aktuális. Partja is volt az udvarnál, amely majdan a trónra akarta segíteni.

Mindennek most véget vetett a halál, amely megmentette a további szenvedésektől.

Hivatalos életrajzi adatai a következők: Ottó főherceg 1865 év április 21-én Grácban született. Második fia néhai Károly Lajos főhercegnek, 1880-ban vizsgáit kitünő sikerrel letévé, mint hadnagy a 7. számú dzsídázrezredbe lépett. 1881-ben aranygyapjas vitéz, 1884-ben főhadnagy. 1885-ben a 12. sz. dzsídázrezredhez Gödingbe tétetett át, 1887-ben a 6. sz. dragonyos ezredhez Brunnbe. 1888-ban százados, 1890-ben mint őrnagy a 4. sz. dragonyos ezredbe Ennsbe került. 1886-ban egybekelt György szász herceg leányával, Mária Jozefával. Házassága első idejét, a melyből két fia származik, hol Klagenturtnban, hol Perzenburgban töltötte. Mint ezredes és a 9. sz. huszárezred parancsnoka sokáig Sopronban élt és több dunántúli állomáson huzamosabb ideig tartózkodott. 1896. november elsején ő Felső vezérőrnagygyá és bécsi dandárparancsnokká nevezte ki. 1899. november elseje óta altábornagy és a bécsi lovashadosztály parancsnoka lett. 1904. november elseje óta pedig lovassági főfelügyelő.

### A visszavont Waffénrock.

#### — Honvédtisztek öröme. —

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 1.

A nyáron a honvédtisztek körében, de még a közvéleményben is nagy visszatevészt keltett az a rendelet, amelyben a honvédség egyenruházati szabályzatát állapították meg. A rendelet eltörölte az aranyzinóros magyar attila viselését és helyette ó-német Waffénrock mintájára szabott dolmány viselését tette kötelezővé, amivel elvette a honvéd egyenruha szép, magyaros jellegét.

A miniszter rendeletének visszavonása végett Szatmárnémeti város közönsége fölirt a törvényhozáshoz, Lengyel Zoltán pedig interpellációt intézett a miniszterhez, aki azonban kijelentette, hogy a rendelet kiadása még elődjének idejében határozott el és ő most mitsem tehet megváltoztatására. Hozzátette még Jekelfalussy, hogy a maga részéről nem fog elzárkózni az elől, hogy a honvédség ruházatánál is kidomborodjék a magyar jelleg.

Megbízható forrásból most arról érte-

sülünk, hogy a honvédelmi miniszter és Andrássy Gyula gróf belügyminiszter közbenjárására a király legközelebb visszavonja a sérelmes rendeletet, megszünteti a dolmány kötelező viselésését és a régi magyar attilát meghagyja a honvédség díszkabátjának. Az új zubbony azonban, amely azonos a közös gyalogság zubbonyával, anélkül, hogy németes szabása volna, megmarad továbbra is, mert sokkal praktikusabbnak bizonyult, mint a honvédség régi zubbonya. A régi honvédbluzon a galléron lévő aranyzsinór feltörte az izzadt nyakat és sokszor sebet is okozott. A honvédtisztekről, akik eddig is bizonyos restelkedéssel öltöttek magukra az új és furesza díszruhát, rövidesen eltűnik tehát a kétsoros megnevezhetlen színű németes dolmány. Ilyenek a mi katonai vívmányaink. Először elvesznek tőlünk valamit, azután visszaadják. És mi el vagyunk bájoltva a nagy kormánytól.

— (A fősorozások napjai) Kétszeresen élénk lesz ma a város. Egyfelől a mai nappal kezdődő őszi vásár fog elevevényt kölcsönözni; másfelől pedig a fősorozás megkezdése vegyít élénkebb színeket a város külső képébe. A mai napon veszi — ugyanis — kezdetét az 1906. évi ujoncok sorozása, ma, holnap és 6-án a kolozsvári illetőségű ujoncok, 7-én és 8-án az idegen illetőségűek járulnak a sorozó bizottság elé.

— (A farsang előhírnöke.) Az aranyifjúság nagy öröme már kezdenek szállongani a hírek a nemsokára bekövetkező farsangról. Az ideiglenesen szabadságot báliruhák nemsokára aktív szolgálatba léphetnek. A garderobok mélyéről örömköltés tör elő: az elfelejtett csillogó toilettek, az összegyűrt frakkok hangja ez. Végre az ő idejük is elkövetkezik. Csak a családapák öröme nem valami tulságosan nagy. E hírek őket a lehető legkellemetlenebb oldalukról érintik: még több lesz a kiadás, mikor különben is oly drága minden. Az első farsangi hír egyébiránt szól a kolozsvári kereskedelmi akadémiái kör december 8-án rendezendő nagyszabású táncestéjéről, melyre a rendezőség egy hozzánk beküldött kommunikéjében „jó előre“ felhívja az érdeklődő közönség figyelmét.

— (Kitiltott iparcikk.) A belügyminiszter leiratban értesíti Kolozsvármegyét és az ország valamennyi törvényhatóságát, — hogy a Hildebrand és Müller hannoveri cég által forgalomba hozott „Gäro sörkivonat“ nevű készítmény Magyarországra való behozatalát megtiltotta, egyetértőleg hozván meg erre vonatkozó határozatát a kereskedelemügyi és a pénzügyminiszterrel.

x „Kaió“ pörkölt kávé mely a legkényesebb izlést is kielégíti, kapható a *Novák Kornél és Társa kávékereskedésében, Weselényi Miklós utca 1 sz Ennél finomabb nem létezik* Telefon 155  
Legjobb ajánló levél egy bájos női arc. Minden hölgy megszerezheti arcának üdeségét, szépségét, ha a dr. Biró-féle „Havasi Gyopár Cremet“ használja. Próbátégely 70 fillér. Kapható: Wolff gyógyszer-tár Kolozsvár. 31 e'

— (Villamos színházunkat) a közönség napról-napra gyakrabban látogatja, mely gyönyörű műsorral van összeállítva, gyakran elővarázsolva élénk a világ eseményeit és mesés tájait. A napokban lesz látható Rákóczi és bujdosó társai hamvainak hazahozatala teljes valóságban. Előadások kezdete este 7, 8 és 9 órakor.

x Egy irodaszolga felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

## Táviratok.

Apponyi az ujonclétszám emeléséről.

Budapest, nov. 1.

Apponyi Albert gróf kultusz

miniszter a bécsi Zeit munkatársa előtt az ujonclétszám emeléséről a következőket mondta:

Arra a minduntalan visszatérő kérdésre, mely a kormánynak az ujonclétszám emelésére vonatkozólag bizonyos kötelezettségét illeti, nekem csak egy válaszom van és nagyon szeretném, ha ez a válasz egyszersmind végleges volna. Nyomban, a hogy a Wekerle kormány megalakult, a feloszlatott országgyűlés szövetkezett pártjainak tagjait értekezletre hívtuk össze, hogy ily módon hiteles közlésnek alapján a választás előtt tájékoztassuk az országot arról, hogy milyen alapon vettük át a kormányt. Ezen konferencián Wekerle a leghatározottabban kijelentette, hogy az ujonclétszám felemelésére vonatkozólag semmiféle kötelezettséget magunkra nem vállaltunk.

Schönaich közös hadügyminiszter Budapesten.

Budapest, nov. 1.

Schönaich közös hadügyminiszter holnap délben ideérkezik. Látogatásának főcélja, hogy a magyar kormány tagjainak bemutatkozzék. Ezen alkalmat fel fogja használni arra is, hogy a miniszterekkel katonai kérdésekről konferáljon. Schönaich szombat estig fog Budapesten tartózkodni.

### A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, nov. 1.

A kiegyezés kérdése az, a mely a mai politikai helyzetben a legtöbb veszedelemmel fenyeget. Hosszas tanácskozások folytak már eddig is e kérdésben, de eredmény nélkül. Most országos bizottságokkal kísérleteznek, a melyeket még a nyár folyamán kiküldtek. Az osztrák kiegyezési bizottság pénteken a magyar fővárosba jön, hogy a nyáron félbeszakított tanácskozásokat újra felvegye. A tanácskozásokat még e napon megkezdik.

### Rákóczi-ut.

Budapest, nov. 1.

A fővárosi közmunkatanács ma a Kerepesi-ut nevét Rákóczi-utra változtatta. Thököly és Beresényi egyelőre nem kaptak utcát.

### A megcáfolt szerb pansalé.

Budapest, nov. 1.

A Magyar Tudósító jelenti: több napilapban — bécsi forrás nyomán — megjelent azon hírrel szemben, mintha a szerb kormány Petkovics budapesti szerb főkonzul utján a magyar sajtó kedvező irányítására tizennyolc ezer frankot költött volna, Petkovics főkonzul kijelentette, hogy ez a gyanúsítás teljesen légből kapott rosszakaratu koholmány.

### Ottó főherceg halála.

Budapest, nov. 11  
(Éjjel 2 óra.)

Ottó főherceg este 6 órakor halt

meg gégesorvadásban. A főherceg tudvalevőleg 2 éve beteg és egy év előtt súlyos operációt állott ki. Két hóval ezelőtt állapota súlyosra vált és gégebaját még tüdőgyulladás is komplikálta.

A temetés iránt holnap történnek meg a részletes intézkedések.

### A függetlenségi párt kegyelete.

Budapest, nov. 1.

A függetlenségi párt tagjai Kossuth Ferenc vezetésével ma délután fél 3 órakor megkoszorúzták Kossuth Lajos és Irányi Dániel sírját. Kossuth Lajos sírjánál Hentaller Lajos, Irányi Dániel sírjánál pedig Papp Elek képviselők mondtak meghatározó gyászbeszédeket.

### Kossuth Ferenc kegyelete.

Budapest, nov. 1.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, ma Pallay titkára kíséretében felkereste atyja sírját a Kerepesi-utl temetőben s arra a maga, valamint öccse Lajos Tódor nevében koszorút helyezett.

### Somló Sándor ügye.

Budapest, nov. 1.

A Nemzeti Színház igazgatójának ügyében ma Burgján Aladár orsz. képviselő is nyilatkozik. Kijelenti, hogy Somló Sándort személyesen nem ismeri. Mint orsz. képviselő és hírlapíró foglalkozott a Nemzeti Színház ügyével és különösen akkor kezdett a színház ügyei iránt érdeklődni, amikor tudomására jutott, hogy Somló politikai okokból, a darabont kormány idejében levette műsorról Rostand „Sasfiók“ c. darabját. De érdeklődött azért is, mert tudta, hogy Kristóffy nevezte ki és hogy az országos színészalaptól 30.000 koronát adott neki.

Egyéb semmitéle összeköttetése nincsen Somlóval. Interpellálni akart tényleg, de azután átadta annak anyagát Andrássy Gyulának. Kijelenti, hogy az ügy nyilvánosságra nem tőle került ki, hanem Somlótól.

Különben — úgy mond nyilatkozatában — megtette kötelességét, a többi Andrássy Gyula belügyminiszter dolga.

### Egy képviselő lemondása.

Budapest, nov. 26.

Attich Ödön, a szilácsi kerület képviselője, ki Zólyom megye főjegyzője, hír szerint a főjegyzői állást tartja meg és a képviselőségről lemond. A kerületben helyébe Kovács Kálmán rákospalotai ev. ref. lelkészt jelölik függetlenségi programmal.

### Meghalt Rákócziért.

Budapest, nov. 1.

Különös öngyilkosságról hoz hírt a táviró. Gyergyai András, egy fiatal inasgyerek vetett véget életének, mert nem láthatta a Rákóczi

temetését. Vacséban történt az eset. Gyergyai a robogó vonat elé vetette magát, mely nyomban megölte. Hátrahagyott levélben írja, hogy azért ölte meg magát, mert gazdája nem engedte Budapestre a Rákóczi temetésére.

**Lung György tanácsos meghalt.**

Budapest, nov. 1.

A főváros tanácsának egyik érdemes tagja **Lung György tanácsos ma délelőtt hirtelen meghalt.** Éppen hivatalába akart menni, midőn szívszélhűdés érte és pár perc alatt kiszenvedett.

Felelős szerkesztő

**HERCZEG JENŐ**

Laptulajdonos

**GOMBOS FERENCZ**

**NYILTTÉR**

Arcképek és kézirások

Gazdasági cikkek.

Gyógyárak, vegyi szerek.

Gummi különlegességek.

80

Illatszerek, hölgyporok.

Kötszerek, irrigatorok.

**Sikör és rum készítéshez Essenciák**

legnagyobb választékban kaphatók:

**Burger Frigyes**

gyógyárú és illatszer üzletében

Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz.

**Őszi Albert**

ékszer és óra nagy raktár  
Kolozsvár, Wesselényi M-utca 2.

Nikkel rem. óra 2 évi jótállással	6 K.-tól
Acél .....	7 K.-tól
Ezüst .....	12 K.-tól
Arany női ret. óra .....	24 K.-tól
Arany férfi óra .....	60 K.-tól
Arany függő .....	4 K.-tól
Arany gyűrű .....	5 K.-tól
Arany Colier lánc .....	12 K.-tól

Óra javításokért 1 évi jótállás, arany és éüst tárgyak kijavítását, kövek foglalását a mérsékelt árban felvállal (140.)

FIUMEI

**Kávébehozatali**

társaság

kolozsvári fióktelepe

**KOLOZSVÁR**

Mátyás király-tér 12.

szám alatt

TELEFONSZÁM

475.

Óránként friss pörkölés!

— Világhírű —

**„Soerabaja“ kávékeverék.**

.... Valódi „Török“ kávé. ....

1 kg. 3 kor. 80 fillér.

— Zamatja és kitűnő íze felülmúlhatatlan. —

**TEA és RUM különlegességek.**

**Villamos színház**

**három napi műsora.**

Műsor okt. 31., nov. 1., 2-án:

1—5 Zarándoklás a halottak sírjához.

6—11 Szerelmi dráma.

12—16 A kitett gyermek. Realisztikus jele-

net napjainkból. 1. A főúri család gyászja. 2. Egy szerencsétlen cselédeány. 3. A gyermek kitétele. 4. A kis kontesz hőstette. 5. A boldog család körben.

17—19 Soványító kura.

20—23 A purgó hatása.

24—29 XIV. Lajos uralma. Szökőkutakkal és balettel. 1. A muskátésok lövése. 2. A Flanderni tábor. 3. La Vallière megszőktetése. 4. XIV. Lajos és a vasárlarcz. 5. Udvari multságok. 6. Éjjeli ünnep Versaillesben.

30—38 Hamupipőke Tündérics varázsrege 8 képváltozatban.

**Az amerikai takarékpersely rendszer.**

AZ

**Erdélyi általános takarékpersely és hitelszövetkezet**

**Ferencz József-ut 2. szám alatt**

most bevezeti a külföldön már mindenütt népszerű és elterjedt **takarékpersely rendszert**, a mely a legkényelmesebb módja a takarékoságnak. E rendszer szerint nevezett intézet családoknak és egyeseknek csinos, acél perselyeket ad át használatra, ingyen és aztán a felek megkímélése végett pénzbeszedőjét ezekhez havonként egyszer elküldi, hogy az összegyűlt pénzt a bank kulcsával a tulajdonos előtt átvegye és az ennek nevére 1000 szülő betéti könyvbe a bank azt beírja. 15—25

**Az így összegyűlt takarékpersely-összeg után az intézet 5% kamatot fizet, mindjárt a betét napjától kezdve.**

**A bank telefon vagy levélben kifejezett óhajra bárkinek haza is küld ilyen perselyt.**

**Elsőrendű szabó üzlet! Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek!**

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy az őszi bevásárlás utról hazaérkezve, raktárunkat

**férfi-, női- és gyermek-ruhaneműekkel, új szintén hazai- és külföldi szövetek, szörmeárak, dánbőr kabatok, eső- és viharoképenyek, városi- és utazó-bundák és sportkabátokkal** dús választékban felszereltük.

Jó hírnevű szabóüzletünkben készült öltönyök, felöltők és téli kabátokból nagy raktár áll a n. é. közönség rendelkezésére, ugyszintén a raktáron levő s nagy választékban kapható valódi hazai ruhaszövetekből mértékszerű öltönyöket 50 koronától feljebb a legdivatosabb szabásban készítenk, melynek kifogástalan kiviteleért és jóságáért szavatolunk.

**Egyszeri próbarendelmény mindenkit meggyőződtet fenti állításunk valódiságáról.**

A n. é. közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel:

**Weisz és Társa, Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 9. szám alatt (Rucska ház.)**

**Pontos és szolid kiszolgálás! Meg nem felelő árakat visszavesszünk!**

**MEGNYILT!**

**Mátyás király-tér 11. szám alatt Reil-palota**

**Reil B. és Társa**

női-, férfi- és gyermek-ruha áruháza.



legszébb

legjobb,



legolcsóbb

szolid árak

mellett.



Zsolnai, Gácsi és Rózsahegy szövet raktár.

Mátyás király-tér 11. szám.